

Automatisk avvisning av utkomststöd på grund av utebliven inlämning av kontoutdrag

1 Allmänt

Utkomststöd är ett ekonomiskt stöd i sista hand inom socialvården, vars syfte är att trygga en persons och familjs försörjning och främja en självständig överlevnad. Med hjälp av utkomststödet tryggas den försörjning som är minst nödvändig för ett människovärdigt liv för personen och familjen.

Mjukvaruroboten behandlar ansökningar om utkomststöd som lämnas in av personkunder. En klients ansökan om utkomststöd kan avslås programmässigt om klienten inte har lämnat in de kontoutdrag som behövs som bilaga till ansökan. Utöver bristfälliga utredningar ska vissa andra villkor som tillåter automatisk behandling uppfyllas. Ett administrativt förmånsbeslut ges till kunden skriftligen. Om kunden har avstått från papperspost via Folkpensionsanstaltens e-tjänst (MittFPA), skickas beslutet endast via MittFPA.

2 Förvaltningslagens villkor för automatiserat avgörande

Det automatiserade förfarandet för avgörande baserar sig på 8 b kap. i förvaltningslagen. Automatiska beslut om utkomststöd uppfyller kraven i 8 b kap. i förvaltningslagen. Ärenden som avgörs automatiserat förutsätter inte prövning från fall till fall. Beslutet fattas på basis av de behandlingsregler som fastställts av människor i förväg. I behandlingsreglerna definieras begränsningar på basis av vilka ett avgörande alltid överförs till en fysisk person. Det automatiska avgörandeförfarandet är begränsat till endast de personkunder som har lämnat in en ansökan om utkomststöd.

Enligt 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen är en förutsättning för automatiserade avgöranden att den fysiska person som avgörandet avser avgiftsfritt till alla delar får begära omprövning av avgörandet genom en omprövningsbegäran enligt 7 a kap. eller ett jämförbart rättsmedel som behandlas hos den myndighet som har fattat beslutet eller hos en myndighet

6.5.2025

som hör till samma personuppgiftsansvarige som den beslutande myndigheten. Den som fått ett beslut om grundläggande utkomststöd kan söka ändring i beslutet genom en begäran om omprövning. Ett beslut som fattats av centret för omprövning kan överklagas till förvaltningsdomstolen. Ett beslut av förvaltningsdomstolen kan fortfarande överklagas till högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen ger besvärstillstånd.

Med stöd av 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen ska det av förvaltningsbeslutet framgå om ärendet har avgjorts automatiserat samt var det beslut om införande som avses i 28 d § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen finns att tillgå. I ett förvaltningsbeslut som Folkpensionsanstalten fattar automatiserat anges att ärendet har avgjorts automatiserat på det sätt som avses i 53 e § i förvaltningslagen. I förvaltningsbeslutet antecknas dessutom adressen till Folkpensionsanstaltens webbplats, där detta beslut om införande finns att få. Med stöd av 53 g § 3 mom. i förvaltningslagen anges inte namn på en person som ger ytterligare uppgifter i beslutet. I beslutet anges dock kontaktuppgifter, så att personen som avgörandet avser vid behov kan begära ytterligare information om beslutet.

3 Förvaltningslagens förutsättningar för automatiserat avgörande

Enligt 28 a § 1 mom. i informationshanteringslagen ska myndigheten dokumentera uppgiftsfördelningen mellan de personer som ansvarar för att skyldigheterna enligt 6 a kap. i informationshanteringslagen fullgörs. Folkpensionsanstalten har dokumenterat uppgiftsfördelningen i ett separat dokument.

Enligt 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen ska myndigheten säkerställa att behandlingsreglerna för ett automatiserat beslutsförfarande dokumenteras så tydligt och heltäckande att deras lagenlighet kan påvisas. Av behandlingsreglerna ska det särskilt framgå hur man säkerställer att beslutsförfarandet är icke-diskriminerande, hur ärendet utreds tillräckligt och korrekt, inklusive hörande, samt hur avgörandet motiveras eller varför det inte behöver motiveras. Folkpensionsanstalten har dokumenterat behandlingsreglerna i ett separat dokument.

6.5.2025

Enligt 28 b § i informationshanteringslagen ska myndigheten innan ett automatiserat beslutsförfarande införs och när förfarandet ändras under användningstiden säkerställa att förfarandet motsvarar den dokumentation som avses i 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen, dvs. behandlingsreglerna för förfarandet. Dessutom ska myndigheten säkerställa ett gott språkbruk i automatiserat upprättade handlingar som ges till personen som avgörandet avser och att de centrala åtgärderna inom kvalitetssäkringen dokumenterats. Enligt 28 c § i informationshanteringslagen ska myndigheten övervaka kvaliteten och innehållets felfrihet i ärenden som avgörs automatiserat. I bestämmelsen föreskrivs också om riskhantering och planering av förfarandet för att korrigera upptäckta fel. Vid Folkpensionsanstalten har verksamhetssätten för kvalitetssäkringen och -kontrollen dokumenterats och de personer som ansvarar för kvalitetssäkringen och -kontrollen har utsetts.

Folkpensionsanstalten har innan det automatiserade beslutsförfarandet infördes försäkrat sig om att förfarandet motsvarar de uppgjorda behandlingsreglerna genom att testa förfarandet på ett heltäckande sätt. Dessutom har Folkpensionsanstalten genom språkvårdsåtgärder försäkrat sig om att de automatiserade besluten formuleras sig på ett gott språk.

Folkpensionsanstalten har dokumenterat hur kvaliteten på det automatiserade beslutsförfarandet övervakas efter införandet. Kvalitetskontrollen genomförs i regel genom slumpmässigt urval av vissa automatiska beslut för manuell granskning. Förfarandena för hantering av eventuella felsituationer har planerats och dokumenterats.

4 Förteckning över handlingar som ligger till grund för beslut om ibruktagande

Konsekvensbedömning avseende dataskydd

Beskrivning av behandlingsåtgärden

Kvalitetssäkringsdokumentation och kvalitetskontrollplan

6.5.2025

5 Förvaringstid

Om det automatiserade beslutsförfarandet tas ur bruk, bevarar Folkpensionsanstalten detta beslut om införande även därefter i minst fem år. Tidsfristen inleds i början av följande kalenderår efter att förfarandet tagits ur bruk.

6 Sökande av ändring

Det här beslutet kan inte överklagas.

7 Tidpunkt för införandet och beslut om införandet

Automatiserade beslut infördes 6.5.2025. Beslutet om införandet fattades av utvecklingsenhetens chef Pirkko Kilpeläinen.

8 Närmare information

Närmare information om det automatiserade beslutsförfarandet fås på Telefontjänst för Utkomststöd 020 692 227 eller på adressen Folkpensionsanstalten, Registratorskontoret, PB 450, 00056 FPA. E-post: kirjaamo(a)kela.fi